

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 953/06
01.03.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Slađane Nakić-Momirović, Sonje Brkić, Spomenke Zarić i Biljane Dragojević, članova veća, u parnici tužioca AA čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tužene Republike Srbije koju zastupa Republičko javno pravobranilaštvo – Odeljenje u Leskovcu, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Vranju Gž.78/06 od 12.1.2006. godine, u sednici održanoj 1.3.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Opštinskog suda u Vranju P.246/03 od 19.10.2005. godine u delu stava šestog izreke u pogledu odluke o naknadi nematerijalne štete i presuda Okružnog suda u Vranju Gž.78/06 od 12.1.2006. godine kojom je potvrđena prvostepena presuda u navedenom delu, tako što se obavezuje tužena da tužiocu na ime duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti i slobode isplati pored dosuđenog iznosa od 400.000,00 (četristohiljada) dinara još iznos od 600.000,00 (šestohiljada) dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 19.10.2005. godine pa do isplate, kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 243.770,00 (dvestačetrestrihijladesedamstosedamdeset) dinara a u sve u roku od 15 dana od dana prijema presude.

U preostalom delu revizija tužioca se odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Vranju P.246/03 od 19.10.2005. godine delimično je usvojen tužbeni zahtev pa je obavezana tužena da tužiocu na ime štete zbog neosnovanog pritvora isplati za duševne bolove zbog povrede ugleda časti i slobode 400.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 19.10.2005. godine pa do isplate, za izgubljenu dobit u vidu neostvarene zarade za period od 17.4. do 20.12.1999. godine iznos od 64.206,50 dinara, na ime stvarne štete zbog učinjenih i odobrenih poseta za vreme trajanja pritvora u iznosu od 12.400,00 dinara ili ukupno na ime materijalne štete 76.606,50 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 1.7.2004. godine pa do isplate, a na ime parničnih troškova 151.120,00 dinara, dok je deo zahteva za naknadu nematerijalne štete u vidu duševnih bolova preko dosuđenog iznosa od 400.000,00 dinara do traženih 1.500.000,00 dinara odbijen kao neosnovan a zahtev za naknadu troškova krivičnog postupka u iznosu od 27.500,00 dinara odbačen.

Odlučujući o žalbama parničnih stranaka Okružni sud u Vranju je presudom Gž.78/06 od 12.1.2006. godine odbio žalbe kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu.

Protiv navedene drugostepene presude tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane presude u smislu odredbe člana 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija delimično osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, kao ni bitna povreda iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP obzirom su da su dati razlozi o odlučnim činjenicama jasni i bez protivurečnosti.

Tokom postupka je utvrđeno da je tužilac bio u pritvoru u Okružnom zatvoru u Vranju od 17.4. do 20.12.1999. godine zbog osnovane sumnje da je učinio krivično delo ubistva iz člana 47. stav 1. KZ RS. Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Vranju tužilac je oslobođen od optužbe te mu je istovremeno ukinut pritvor a ova presuda potvrđena je presudom Vrhovnog suda Srbije Kž.I br.605/00 od 18.9.2001. godine. Zbog neosnovanog pritvora tužilac je trpeo duševne bolove zbog povrede časti, ugleda i slobode i to u trajanju od 8 meseci i 2 dana, te su nižestepeni sudovi zaključili da tužiocu po tom osnovu pripada pravična novčana naknada u iznosu od 400.000,00 dinara. Pri tome su imali u vidu dužinu trajanja pritvora kao i da su okolnosti za određivanje pritvora bile realne sve dok nisu utvrđene relevantne činjenice za oslobađanje od optužbe za ubistvo, pa je zahtev za veći iznos od dosuđenog odbijen kao neosnovan. Sudovi su cenili i zahtev tužioca za naknadu troškova krivičnog postupka, pa su zaključili da je po ovom zahtevu već pravosnažno odlučeno u krivičnom postupku rešenjem Okružnog suda u Vranju K.br.21/99 od 5.8.2002. godine gde su ovi troškovi dosuđeni te je ovakav zahtev odbačen.

Osnovano se revizijom ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava u pogledu visine dosuđenog iznosa nematerijalne štete.

Naime, duševni bolovi zbog povrede časti, ugleda, slobode i drugih prava ličnosti obuhvataju sve štetne posledice nematerijalne štete vezane za ličnost oštećenog proistekle iz neosnovanog lišenja slobode. Naknada nematerijalne štete u smislu člana 200. stav 1. ZOO ima za cilj materijalnu satisfakciju zbog povrede napred navedenih prava ličnosti a pri odmeravanju visine naknade sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, objektivne i subjektivne prirode kao što su dužina trajanja lišenja slobode, težina i priroda krivičnog dela, ugled koji je oštećeni ranije uživao u svojoj životnoj i radnoj sredini, odnos te sredine prema njemu posle lišenja slobode i druge činjenice koje utiču na prirodu, težinu i trajanje psihičkih bolova izazvanih lišenjem slobode.

Imajući u vidu sve okolnosti koje su u napred navedenom smislu nižestepeni sudovi utvrdili prema nalaženju Vrhovnog suda, shodno članu 200. stav 2. ZOO pravičnu novčanu naknadu tužiocu predstavlja iznos od 1.000.000,00 dinara za ove vidove nematerijalne štete te je preko dosuđenog iznosa tužbeni zahtev odbijen kao previsoko postavljen. Prilikom odmeravanja visine novčane naknade, Vrhovni sud je imao u vidu dužinu trajanja postupka obeštećenja obzirom da je štetni događaj okončan 20.12.1999. godine a prvostepena presuda doneta 19.10.2005. godine. Pravilno su nižestepeni sudovi odbacili tužbu u delu zahteva za naknadu troškova krivičnog postupka shodno članu 346. ZPP jer je o ovom zahtevu već pravosnažno odlučeno u krivičnom postupku rešenjem Okružnog suda u Vranju K.21/99 od 5.8.2002. godine gde su ovi troškovi dosuđeni.

Odluka o troškovima parničnog postupka je doneta shodno članu 150. i 161. stav 2. ZPP-a tako što je obavezana tužena da tužiocu isplati, obzirom na uspeh u sporu, i nužne troškove za sastav tužbe u iznosu od 8.250,00 dinara, zastupanje na 9 održanih ročišta po 9.000,00 dinara, zastupanje na 4 neodržana ročišta po 4.500,00 dinara, troškove veštačenja od 6.000,00 dinara, sastav žalbe i revizije po 8.250,00 dinara i sudskih taksi za žalbu, tužbu i presudu, ukupan iznos od 243.770,00 dinara, prema Advokatskoj tarifi i Zakonu o sudskim taksama ("Službeni glasnik RS", br.61/05).

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu člana 405. i 407. stav 1. ZPP, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća-sudija,

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd